

Scurta introducere privind Reziduurile de Pesticide in Produsele Ecologice

1. Introducere

Agricultura ecologica este, inca, o activitate de nisa in mijlocul unei lumi in care **predomina agricultura conventionala**. In acelasi timp, odata cu dezvoltarea pietei ecologice, a lanturilor de aprovizionare mai mari si mai complexe, inevitabil exista si un risc crescut de **frauda**. Prin urmare, atat Regulamentul European privind Productia Ecologica (CE) 889/2008, Regulamentul (UE) 2018/848 si actele sale delegate si de punere in aplicare, Standardul CERES echivalent cu Reg. (CE) 834/07, inclusiv anexele acestora pentru tarile terte cat si NOP, solicita certificarilor sa efectueze prelevari de probe de la **minim 5%** din clientii acestora, in fiecare an. In plus, multi jucatori de pe piata ecologica, preleveaza si testeaza **propriile lor probe (esantioane)**.

2. Ce se mentioneaza in standardele ecologice despre reziduuri

- Pana acum, **Regulamentul European** privind agricultura ecologica **nu stabileste niveluri maxime de reziduuri (NMR) specifice pentru produsele ecologice**. Cateva tari membre ale UE (de ex.: Belgia, Italia sau Republica Ceha) au stabilit astfel de "NMR ecologice". Cu toate acestea, pentru moment, in majoritatea tarilor membre, se aplica doar NMR general stabilit pentru produsele alimentare conventionale. Oricum, reziduurile ridica suspiciuni legate de faptul ca ar fi putut fi folosite metode nepermise in productie sau ca produsele conventionale ar putea fi vandute ca si "ecologice".
- Programul Ecologic National al SUA (**NOP**) stabileste NMR specifice ("niveluri de toleranta") pentru produsele alimentare ecologice. Acestea sunt fixate la **5% din toleranta generala** stabilita pentru produsele alimentare conventionale. In cazul in care, nu este stabilit un NMR specific, pentru un produs anume / combinatie de pesticide, se aplica implicit o toleranta de 0.01 mg/kg. Ceea ce inseamna ca produsele cu mai putin de 5% din 0.01 mg/kg (= 0.0005 mg/kg) trebuie sa fie clasate la conventional in astfel de cazuri – indiferent de originea reziduului.
- Standardul Japonez pentru Agricultura (JAS) nu stabileste pana in prezent niveluri maxime specifice de reziduuri (NMR) pentru produsele ecologice, deoarece JAS urmeaza o politica bazata pe zero reziduuri pentru inputurile nepermise.
- Legislatia in unele piete ecologice (de ex.: China, Coreea si Taiwan) urmeaza o politica bazata pe zero reziduuri.

3. Ce ne indica rezultatele testelor?

Anumite persoane cred ca testarea reziduurilor de pesticide le va indica daca un produs este ecologic sau nu. Nu despre acest lucru este vorba. Sa analizam urmatoarele situatii si interpretarile lor:

Situatia	Interpretarea	Monitorizarea de catre CERES
Nu s-au gasit reziduuri	Aceasta este o veste buna! Cu toate acestea, nu este suficient pentru a se demonstra ca produsul este ecologic. S-ar fi putut folosi pesticide intr-o etapa anterioara si a disparut pana la momentul prelevarii de probe. Sau, s-ar fi putut folosi pesticide care nu sunt acoperite de domeniul de aplicare al testului. Folosirea ingrasamintelor chimice este foarte greu de descoperit prin intermediul testelor de laborator.	In mod normal, nu este necesar
S-au gasit reziduuri sub sau in jurul a 0.01 mg/kg	Multe persoane afirma "aceasta este sub limita admisa de asociatiile ecologice, prin urmare, produsul este	In mod normal, CERES va incepe o investigatie

	CERES ORGANIC CERT SRL	3-2-38_RO Inf	Scurta Introducere Privind Reziduurile De Pesticide	v 01.01.2022	2/4

	ecologic ". Aceasta afirmatie nu este corecta . Nivelul scazut de reziduuri poate fi din cauza: a. Drift inevitabil b. Degradarea reziduurilor intre momentul unei aplicari si momentul prelevarii probei c. Amestecarea loturilor contaminate cu cele necontaminate	
S-au gasit cantitati mari de reziduuri	Cu cat este mai mare cantitatea de reziduuri (si/sau cu cat s-a constatat un numar mai mare de substante diferite) cu atat este mai solida suspiciunea ca s-au folosit pesticide sau ca produsele conventionale se vand ca si "ecologice". Ceea ce noi consideram a fi un nivel "ridicat" de reziduuri, depinde de cultura si de circumstante.	CERES va incepe o investigatie

4. Care sunt obligatiile operatorului ecologic?

Ori de cate ori, un producator, procesator sau comerciant ecologic este informat asupra reziduurilor gasite in produsele sale ecologice sau in produsele vandute de catre operatiunea sa, el/ea este obligat:

- Sa **informeze** imediat **organismul de certificare** (CERES in cazul nostru),
- Sa **investigheze** originea problemei,
- Sa se asigure ca **lotul afectat si alte loturi** care ar fi putut fi afectate de aceeaasi problema nu sunt vandute cu vreo referire la ecologic, in timp ce investigatia este in curs de desfasurare,
- Sa **informeze clientii** lor, in scris, in cazul in care s-au vandut catre acestia loturi care nu sunt in conformitate cu standardele ecologice.
- Sa se asigure ca **sursa** problemei este **eliminata**, astfel incat problema sa nu apara din nou.
- Sa inregistreze cazul in "**registru de reclamatii**" al operatorului, inclusiv sursa si actiunile intreprinse.

Va rugam sa consultati Regulamentul CE 889/2008, Art. 91(1), Reg. (UE) 2018/848, Art. 29, Reg.(UE) 2021/279, Art.1 si contractul de certificare CERES. A nu informa certificatorul asupra cazurilor legate de reziduuri, reprezinta o neconformitate severa.

Anumiti comercianti si procesatori au stabilit o practica de testare a probelor de la diferiti furnizori si apoi sa cumpere doar de la aceia a caror probe nu prezinta reziduuri. Acest lucru este o buna practica in ceea ce priveste asigurarea calitatii – atat timp cat organismele de certificare competente sunt informate cu privire la probele pozitive. Daca nu se intampla acest lucru, aceasta procedura este inacceptabila, deoarece acesti comercianti si procesatori ajuta, cu buna stiinta, la ascunderea unei posibile fraude.

5. De ce este nevoie pentru a face un rezultat credibil?

Atunci cand primim rezultatele testelor de la probe care nu au fost prelevate de catre CERES, se aplica urmatoarele criterii:

- Laboratorul**, nu numai ca trebuie sa fie acreditat dar trebuie sa aiba o **vasta experienta** in domeniul testarii reziduurilor de pesticide,
- Ar trebui sa existe un **set complet de documente** care sa arate ca lotul afectat, de fapt, provine de la producatorul / procesatorul / comerciantul de la care se pretinde ca provine
- Multi jucatori de pe piata ecologica au propriile lor departamente de asigurare a calitatii, care urmeaza proceduri stricte atunci cand se fac prelevari de probe. Dar, desigur, o proba prelevata de o terta parte (de ex., organismul de control) este mult mai credibila decat o proba prelevata de ex., de un comerciant.

CERES	CERES ORGANIC CERT SRL	3-2-38_RO Inf	Scurta Introducere Privind Reziduurile De Pesticide	v 01.01.2022	3/4

6. Obligatiile sistemului de control intern (ICS) la grupurile de producatori autorizati

In cazul grupurilor de producatori cu ICS, atat prevenirea si identificarea neconformitatilor la nivelul producatorului, cat si masurile sistemice sunt sarcinile principale ale ICS. CERES, prin auditurile sale, inspecteaza doar un esantion al tuturor producatorilor pentru a verifica daca **ICS este capabil sa asigure respectarea de catre producatori a reglementarilor si sa ofere o monitorizare adecvata, sau nu**. Analiza este unul dintre instrumentele principale ale CERES pentru a verifica daca ICS este eficient sau nu. Prin urmare, atunci cand sunt detectate reziduuri de pesticide la nivelul grupului de producatori, acesta este adesea un indicator care indica faptul ca ICS nu detecteaza efectiv NC grave la producatori. Cele mai frecvente neconformitati in contextul reziduurilor de substante interzise sunt:

- a. **Utilizarea pesticidelor interzise** de catre fermierii membri
- b. **Amestecarea** cu produs necertificat la nivel de ferma sau depozitare

Alte surse posibile (de exemplu, deriva, contaminare incrucisata), in mod normal, nu conduc la prezenta semnificativa a reziduurilor.

Pentru monitorizarea acestor cazuri si pentru prevenirea cazurilor viitoare, rolul ICS este crucial. ICS ar trebui sa ia in considerare urmatoarele masuri:

- a. **Identificarea cauzei** reziduurilor prin vizite suplimentare, interviuri cu vecinii, prelevare de probe. Foarte des este identificat **un singur producator** care se presupune ca a cauzat problema, cand este **foarte putin probabil**. De multe ori, sunt mai multi producatori cu neconformitati similare. De exemplu: Daca reziduurile unui pesticid, spre exemplu, 0,03 mg/kg se gasesc intr-un esantion dintr-un container cu productia a 30 de proprietari mici, explicatia ca un singur proprietar mic a provocat acele reziduuri, nu este foarte plauzibila. Produsul livrat de catre acel fermier trebuie sa fi avut aproape 1 mg / kg, astfel incat, dupa diluare, valoarea indicata sa fie inca gasita. Cu toate acestea, reziduurile la acel nivel sunt foarte rar gasite, chiar si in produsele conventionale!
- b. **Mergeti mai departe**: Nu investigate numai la nivelul producatorilor unde au fost gasite reziduurile, dar identificati toti producatorii neconformi. Pentru a face acest lucru, efectuati vizite suplimentare in momentele cu cel mai mare risc de amestecare cu produsul necertificat (adica timpul de recoltare) sau de aplicare a inputurilor interzise.
- c. Analizati **punctele slabe din sistemul dvs.**, definiti masuri pentru remedierea lor si asigurati-va ca, pe termen lung, ICS detecteaza NC-ile grave in mod eficient si inaintea certificatului. In acest context, sunt utile urmatoarele etape:
  - i. Supraveghere suficienta a fluxului de produs
  - ii. Mecanisme adecvate de control al cantitatii
  - iii. Verificarea si documentarea posibilitatii calitatii de membru dublu sau triplu de producator in diferite programe de grup
  - iv. Analiza adecvata si individuala a riscurilor pentru fiecare producator
  - v. Masuri de control suplimentare suficiente (inspectii inopinate, prelevare de probe etc.), bazate pe riscurile identificate
  - vi. Calitatea si profesionalismul inspectorilor interni si metodele lor de inspectie

De obicei, dupa ce ICS a identificat punctele slabe si a definit un plan de actiune, CERES trebuie sa evalueze acel plan si sa decida daca este suficient. Dupa punerea in aplicare a masurilor de catre ICS, CERES trebuie sa

CERES	CERES ORGANIC CERT SRL	3-2-38_RO Inf	Scurta Introducere Privind Reziduurile De Pesticide	v 01.01.2022	4/4

verifice, de obicei prin vizite suplimentare si prelevare de probe, daca masurile implementate au fost eficiente. Pe baza acestora, CERES va decide daca certificarea poate fi mentinuta.

7. Ce se intampla cu produsele afectate in timp ce noi investigam?

Conform articolelor 28, 29 si 45 din Regulamentul (UE) 2018/848 si actelor sale delegate si de punere in aplicare, inclusiv anexele acestora pentru tarile terte, Regulamentului (CE) 889/2008, Art. 91(2): "In cazul in care (...) un organism de control are o suspiciune justificata privind faptul ca operatorul intentioneaza sa puna pe piata un produs care nu respecta regulile de productie ecologica, dar care prezinta referinte la metoda de productie ecologica, (...) organismul de control in cauza poate solicita ca operatorul sa opreasca temporar comercializarea produsului cu referinta in cauza pe parcursul unei perioade care urmeaza sa fie stabilita de (...) organismul de control respectiv." Prin urmare, **daca suspiciunea este "justificata"**, CERES trebuie sa se asigure ca operatorul **nu vinde produse ecologice in timp ce investigatia este in desfasurare**. Aceste reguli sunt aplicabile pentru Regulamentul European, nu si pentru NOP. Cu toate acestea, inclusiv sub NOP, operatorul are responsabilitatea de a se asigura ca produsele neconforme nu sunt introduse pe piata.

8. Procedurile CERES in cazurile de investigare

Ca organism de control, **CERES are obligatia de a investiga**, ori de cate ori are suspiciunea ca un operator certificat nu respecta regulile. Asa cum am explicat mai sus, prezenta pesticidelor nepermise in esantioane de produse organice reprezinta un caz de suspiciune. Exista insa si alte tipuri de analize care pot duce la suspiciuni si, prin urmare, investigatii (OMG-uri, izotopi de azot, radiatii etc.)

Investigatiile efectuate la CERES sunt gestionate de specialistii departamentului de nereguli cu competenta in interpretarea rezultatelor analitice si monitorizarea cazurilor de neregularitate. **Scopul acestor investigatii este de a determina cauza reziduurilor** si posibile neconformitati din partea operatorului certificat. Pe baza acestui lucru, sunt definite masurile care trebuie luate (adica solicitarea de actiuni corective, decertificarea loturilor, culturilor sau operatorilor).

Metodele de investigatie, utilizate de organismele de control, includ colectarea datelor, verificarile de trasabilitate, comunicarea cu alti certificanti / experti, scrisori de investigare catre operatorul certificat, inspectii de urmarire, prelevare de probe.

Daca analiza unui esantion, prelevata de CERES in timpul unei inspectii a unui operator, releva substante interzise, fiecare operator are dreptul de a solicita, pe propria cheltuiala, **analiza contraprobelor** intr-un laborator aprobat de CERES si calificat. Retineti ca mostrele pot fi trimise numai dupa ce CERES a furnizat **instructiunile necesare pentru expediere si laboratoarele aprobate**. **Termenul limita** pentru a solicita o astfel de analiza este, in mod normal, la **o saptamana de la primirea notificarii**. In cazul unor rezultate contradictorii, o a doua contraanaliza trebuie sa decida daca ancheta va fi continuata sau cazul va fi inchis.

9. Costurile investigatiilor

Investigatiile necesare in situatiile depistarii de reziduuri, de obicei implica costuri. CERES va trebui sa **factureze costurile respective precum si orele de munca catre clientii** in a caror produse au fost identificate reziduuri. Pentru mai multe informatii, va rugam sa consultati si Regulile de facturare, 3.3.0 si contractul dumneavoastra cu CERES.